

משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים

כ"י שבט תשע"ז
16 פברואר 2017

מדינת ישראל

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

הנהלת שירות המבחן למבוגרים

לכבוד
ועדת חוקה, חוק ומשפט
הכנסת

הנדון: דיווח משרד הרווחה בדבר יישום פרק השיקום לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו - 2006

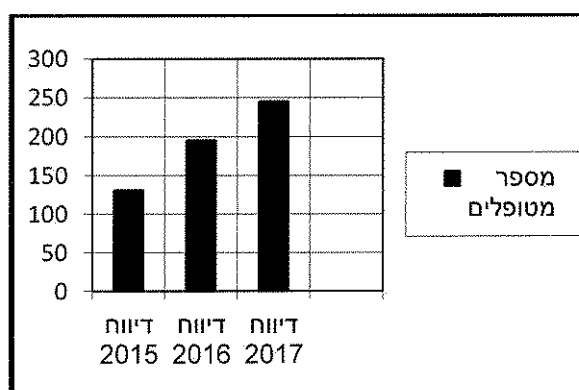
על פי סעיף 25(ו) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשע"א-2011, (תיקון מס' 3), שר הרווחה והשירותים החברתיים ידווח לוועדת החוקה, אחת לשנה, ב-1 במרס, על מספר עברייני המין שנקבעה לגביהם תכנית לשיקום מונע בקהילה במסגרת החוק, תוך התייחסות לפירוט המופיע בסעיף זה בחוק.

כפי שפירטנו בדו"ח מיום 1 במרס 2016, מיד עם פרסום התקנות לחוק ברשומות, משרדנו פרסם מכרזים שונים להקמת מרכזים למתן שיקום מונע לעברייני מין, והם פועלים מאז ועד עתה, כפי שיפורט.

המרכזים המורשים לשיקום מונע, הפועלים מכוח החוק, החלו את פעילותם בהדרגה, החל מחודש נובמבר 2014, ופעילותם התרחבה, באופן משמעותי, במהלך שנת 2016. בימים אלה נפתחים מרכזים נוספים מכוח החוק, ביניהם מרכזים המיועדים לעברייני מין עם מאפיינים ייחודיים, כפי שיפורט בהמשך. כל זאת, בנוסף לטיפול הייעודי הניתן בתוך שירות המבחן למבוגרים וברשות לשיקום האסיר.

פירוט עברייני המין שנקבעה לגביהם בשנת 2016 תכנית לשיקום מונע בקהילה במסגרת החוק (בשירות המבחן למבוגרים וברשות לשיקום האסיר - רש"א) על פי הנדרש בסעיף 25 (ו) לחוק

סעיף 25 (ו)(1). מספר עברייני המין שנקבעה לגביהם תכנית לשיקום מונע בקהילה: 245. (בשנת 2015 – 195. כלומר, ישנה עלייה של 25% (50 מטופלים) מהשנה שעברה. מספר זה אינו כולל את כל המטופלים בנוסף לחוק, המטופלים במרכזים לשיקום מונע, ולגביהם תהיה התייחסות בהמשך.

משרד הבריאות, הרפואה
והשירותים החברתיים

מדינת ישראל

משרד העבודה, הרפואה והשירותים החברתיים

הנהלת שירות המבחן למבוגרים

א. הדרך שבה ניתן השיקום המונע:

140	במסגרת צו מבחן
63	במסגרת צו פיקוח
42	במסגרת שחרור על תנאי ממאסר
245	סה"כ

ב. תקופת השיקום המונע: בין חצי שנה לשלוש שנים, לפי הפירוט הבא:

מספר מטופלים	מספר חודשים שהוטלו
86	12 חודשים
80	18 חודשים
32	36 חודשים
31	24 חודשים
3	16 חודשים
3	30 חודשים
2	22 חודשים
2	25 חודשים
2	בין 6-9 חודשים
1	54 חודשים
1	29 חודשים
1	26 חודשים
1	15 חודשים
245	סה"כ

ג. המרכז לשיקום מונע האחראי לביצוע התכנית:

המרכז	מספר מטופלים במסגרת החוק	פירוט המטופלים במסגרת החוק	מטופלים בנוסף לחוק*
טיפול ייעודי בשירות המבחן למבוגרים (להלן: שמ"מ)	70	טיפול קבוצתי, למעט מקרים ספורים שאינם יכולים להשתלב בקבוצה ומקבלים טיפול פרטני.	51 (ככלל, מדובר בטיפול קבוצתי, למעט בודדים בטיפול פרטני).
טיפול ייעודי בתוך הרשות לשיקום האסיר	29	טיפול קבוצתי ופרטני במקביל.	
מרכזים מורשים לטיפול ייעודי בלבד (7 מרכזים)	113	33 – קבוצתי ופרטני במקביל 49 – פרטני בלבד 22 – קבוצתי בלבד 9 – טופלו במקביל במרכז מורשה (פרטני) ובקבוצה ייעודית בשמ"מ או ברשי"א	44 (בתקופות ניסיון, פיקוח מעצר ועוד).
מרכז "מעגלים" – המודל על רצף השיקום: הוסטל, מרכז יום בשלבים וקבוצה אינטנסיבית	33	בהוסטל: 12 בשלבים השונים של מרכז היום: 21	44 – במהלך תקופת דחייה לפני מתן גז"ד או בפיקוח מעצר (12 בהוסטל, 23 במרכז יום, 9 בקבוצה).
סה"כ	245		139 מטופלים בנוסף לחוק.

משרד הבריאות, הרשויות
והשירותים החברתיים

מדינת ישראל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים הנהלת שירות המבחן למבוגרים

* ניתן לראות, כי בפועל, טופלו, בכל אחד מהמרכזים, מטופלים רבים שלא במסגרת תכנית לשיקום מונע. בד"כ מדובר במטופלים שנמצאים בתקופת דחייה שניתנה ע"י ביהמ"ש לפני מתן גזר הדין, לצורך ניסיון, או במטופלים שנמצאים בשלב המעצר, וכחלק מפיקוח המעצר הופנו כבר בשלב זה לטיפול. יש חשיבות רבה להשתלבותם בטיפול במרכזים שנפתחו מכוח החוק, מתוך התפיסה, שהאינטרס הציבורי הוא שאנשים אלה יקבלו טיפול מוקדם ככל האפשר, על מנת להפחית את מסוכנותם ולמנוע פגיעות נוספות. כמו כן, רובם משתלבים, בהמשך, בתכנית לשיקום מונע במסגרת החוק.

סעיף 25 (ו)(2). מספר עברייני המין שנקבעה לגביהם תכנית לשיקום מונע בקהילה כתנאי מתנאי צו מבחן או במסגרת תנאי שחרור ממאסר ושהוטל עליהם, בנוסף, גם צו פיקוח: 73:
38 בצו מבחן ובנוסף צו פיקוח (שמ"מ)
35 שחרור על תנאי ובנוסף צו פיקוח (רש"א)

סעיף 25 (ו)(3). מספר עברייני המין שנקבעה לגביהם טיפול תרופתי במסגרת תכנית לשיקום מונע בקהילה:
48.

משך הזמן שנקבע לטיפול התרופתי: אין פירוט בצו.
טיפול אחר שניתן להם באותה תקופה:
22 – טיפול במרכז לטיפול ייעודי בלבד;
10 – מרכז יום;
7 – טיפול בשמ"מ;
6 – הוסטל;
2 – טיפול ברש"א;
1 – טיפול בשמ"מ + מרכז לטיפול ייעודי בלבד.

סעיף 25 (ו)(4). מספר עברייני המין שנקבעה לגביהם תכנית לשיקום מונע בקהילה שהורשעו בביצוע עבירת מין נוספת במהלך תקופת השיקום המונע: 2.

סעיף 25 (ו)(5). מספר עברייני המין שהומלצה או נקבעה לגביהם תכנית לשיקום מונע בקהילה שלא התאפשר להם להשתתף בתכנית והסיבות לכך: 46 (בסעיף זה, ההתייחסות היא גם לאסירים שטרם נקבעה עבורם תכנית לשיקום מונע ע"י ועדת שחרורים או ביהמ"ש, אבל הגמ"מ המליץ על תכנית, כלומר מדובר במקרים נוספים על אלה שפורטו עד עתה).
הסיבות:

- 22 – נדחו ע"י ועדת שחרורים (ההמלצה לא התקבלה).
- 22 – סרבו לתכנית המוצעת או חזרו בהם מהסכמתם לתכנית.
- 2 – נעצרו במהלך שלבי גיבוש התכנית (אסירים משוחררים).

בנוסף אליהם, היו 34 אסירים משוחררים, שבמהלך שנת 2016 טרם השתלבו בתכנית המוצעת, מהסיבות הבאות:

- 13 – טרם נדונו בוועדת שחרורים / בימ"ש. יוכלו להשתלב לאחר מתן הצו.
- 13 – עד תחילת ינואר טרם נבדקו ע"י המסגרת (נבדקו לאחר מכן).
- 6 – בתהליך גיבוש תכנית ע"י הגמ"מ.
- 2 – לא התקבלו ע"י המסגרת. לאחרונה גובשה להם תכנית חלופית.

סעיף 25 (ו)(6). מספר עברייני המין שנקבעה להם תכנית לשיקום מונע בקהילה ולא השלימו את התכנית:
10.
הסיבות:

- 3 – היעדר שיתוף פעולה/ היעדר התמדה בטיפול.
- 3 – הפסיקו מיוזמתם את הטיפול (אסירים משוחררים בשחרור מלא).
- 2 – הפרת תנאי הטיפול.
- 1 – נעצר במהלך הטיפול.
- 1 – בהליך הערעור נדון למאסר.

משרד הבריאות, הרשויות
הרפואיות והחברתיות

מדינת ישראל

משרד הבריאות, הרשויות והחברתיות

הנהלת שירות המבחן למבוגרים

נתונים ודיווח כללי אודות ההתקדמות ביישום החוק

1. נתונים אודות הפניות של עברייני מין לשירות המבחן למבוגרים ולרשות לשיקום האסיר בשנת 2016:

בשירות המבחן למבוגרים (להלן: שמ"מ) התקבלו בשנת 2016-830 הפניות בגין ביצוע עבירות מין, בשלבים השונים של ההליך הפלילי: מתוכן 382 הופנו לצורך ביצוע חקירות מעצר; 448 הופנו לצורך ביצוע חקירות לשם הגשת תסקיר לעונש ובחינת אפשרויות הטיפול.

שירות המבחן הפעיל, בשנה זו, 21 קבוצות לטיפול בעברייני מין, המונחות ע"י קציני מבחן שהם מטפלים ייעודיים, בפריסה ארצית, בתוך שירות המבחן, במסגרת צווי מבחן או פיקוחי מעצר. מתוכן 12 קבוצות לטיפול ייעודי ו-9 קבוצות פסיכו-חינוכיות, המשמשות הכנה לטיפול הייעודי.

ברשות לשיקום האסיר (להלן: רש"א) אובחנו ע"י עובדי הרשות 411 אסירים עברייני מין. מתוכם, ב-153 מקרים הומלץ על תכניות לשיקום מונע בקהילה. הרשות לשיקום האסיר הפעילה, בשנה זו, 4 קבוצות ייעודיות לטיפול בעברייני מין בפריסה ארצית.

2. דיווח אודות ההתקדמות ביישום פרק השיקום לחוק עד כה:

א. ביסוס פעילותם של המרכזים לשיקום מונע של עברייני מין בקהילה, אשר הוקמו בהדרגה, ביזומת משרד הבריאות, בתקצוב ובפיקוחו, מאז כניסת פרק השיקום לחוק לתוקף:

- **מרכז "מעגלים" - מרכז מורשה, הכולל יחידות לשיקום מונע לעברייני מין, על פי מודל הכולל את כל רצף השיקום:**
 - ❖ **מסגרת חוץ ביתית סגורה** – ("הוסטלי") – מיועדת ל-24 מטופלים בו זמנית. ההוסטל החל את פעילותו בחודש אוקטובר 2015, ובמהלך שנת 2016 טופלו בו 24 מטופלים (במסגרת החוק ובנוסף לחוק). 5 מהם השלימו כבר את הטיפול בהוסטל והתקדמו לשלבים מתקדמים יותר בטיפול.
 - ❖ **מרכז יום בשלבים שונים**, המיועד ל-50 מטופלים בו זמנית. בשנת 2016 טופלו בו 44 מטופלים בשלבים השונים.
 - ❖ **קבוצות לטיפול ייעודי ברמות אינטנסיביות שונות**. במהלך שנת 2016 הסתיימה קבוצה טיפולית אינטנסיבית לטיפול בעברייני מין באינטרנט. לאחרונה החלה לפעול קבוצה חדשה באותה מתכונת.
 - ❖ **טיפול תרופתי להפחתת הדחף המיני לאוכלוסיית המרכז ולעברייני מין נוספים. המודל כולו, למעט ההוסטל, החל את פעילותו ביום 1 בנובמבר 2014.**
- **מרכזים המיועדים למתן טיפול ייעודי בלבד** – קבוצתי ופרטני בקהילה. מדובר במרכזים לשיקום מונע, הפרוסים ברחבי הארץ ומספקים מענה לעברייני מין הזקוקים לטיפול ייעודי בקהילה.
 - מרכזים אלה הרחיבו את פעילותם באופן משמעותי במהלך שנת 2016.
 - ביניהם, גם מרכזים המיועדים לטיפול בעברייני מין עם מוגבלויות שונות ומרכז אחד המיועד לעברייני מין מהמגזר החרדי:
 - ❖ מחוז צפון: מרכז "פסגה" ו"מכון ארגמן";
 - ❖ מחוז מרכז: "שלום בנייד", מרכז "ד"ר נמרוד שני", "מכון ארגמן", מרכז "מרים פרוימוביץ";
 - ❖ מחוז ירושלים: שק"ל.

משרד הבריאות, הרשות
הרפואית הציבורית

מדינת ישראל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים הנהלת שירות המבחן למבוגרים

ב. מרכזים נוספים, הנפתחים בימים אלה (לאחר שהסתיימו כל ההליכים המכריזים לצורך הפעלתם):

- **מסגרת חוץ ביתית לעברייני מין עם אינטליגנציה גבולית, ליקויי למידה, קשיי תפקוד והסתגלות ואוטיסטים בתפקוד גבוה**, המיועדת ל-24 מטופלים בו זמנית. לאחר 4 פרסומים של מכרז זה, לאחרונה נמצא זכיין להפעלת המסגרת, אשר הציג שטח מתאים ואנשי צוות ראויים להפעלתה. בימים אלה נעשה שיפוץ אינטנסיבי להתאמת השטח והמבנים לצרכים הייחודיים. המסגרת תתחיל לפעול במהלך חודש אפריל הקרוב, באזור הצפון. ועדות הקבלה למופנים יתקיימו כבר החל מחודש מרץ הקרוב.
- **מסגרת חוץ ביתית לעברייני מין מכורים**, המיועדת ל-10 עברייני מין מכורים לסמים ולאלכוהול – נכללת כיחידה בתוך קהילה טיפולית של השירות לטיפול בהתמכרויות. לאחר שמכרז זה פורסם פעמיים, נמצא לאחרונה זכיין להפעלת המסגרת. המסגרת תתחיל לפעול במהלך השבועות הקרובים בתוך קהילה טיפולית למכורים לסמים ולאלכוהול, הנמצאת בצפון הארץ. בימים אלה החלו כבר להתקבל הפניות של מועמדים ראשונים למסגרת זו.
- **מרכזים נוספים למתן טיפול ייעודי בלבד**, בכל הארץ, עם עדיפות למחוז דרום. שלב הגשת ההצעות למכרז זה הסתיים, והוגשו מספר הצעות במקומות שונים בארץ. בימים אלה אמורות להתקבל ההחלטות של ועדת המכרזים לגבי כל אחת מההצעות שהוגשו.

ג. רישוי ופיקוח

כל המרכזים לשיקום מונע שהוקמו, במסגרת החוק, פועלים כיום ברישיון, ונתונים לפיקוח שוטף על ידי מפקחי המשרד שמונו, למטרה זו, מכוח החוק.

ד. פורום מקצועי בין משרדי לטיפול בעברייני מין במסגרת החוק

כפי שפורט בדו"חות קודמים, מזה מספר שנים, נפגשים אנשי מקצוע ממשרדי הממשלה השונים העוסקים בתחום, במסגרת פורום מקצועי בין משרדי לטיפול בעברייני מין. הפורום, בהובלת שירות המבחן למבוגרים, מלווה את יישום פרק השיקום בחוק, ומסייע בפיתוח ידע ומתן מענים בסוגיות מקצועיות עקרוניות, המתעוררות סביב יישום פרק השיקום בחוק. במהלך שנת 2016, פורסם, ע"י מנכ"ל משרד הרווחה ומנכ"ל משרד הבריאות, "מסמך אמות המידה המקצועיות לטיפול בעברייני מין ובפוגעים מינית", אשר נכתב ע"י המשתתפים בפורום זה.

ה. הכשרת עובדים נוספים לתפקיד מטפלים ייעודיים מכוח החוק

בנובמבר 2016 נפתח קורס, שלישי במספר, להכשרת עובדים בנושא אבחון, טיפול ושיקום עברייני מין. הקורס מתקיים בבית"ס המרכזי לעובדים בשירותים החברתיים, ביוזמה, באחריות ובמימון שירות המבחן למבוגרים. משתתפים בו כ-30 עובדים, ביניהם קציני מבחן, עובדים מהרשות לשיקום האסיר, עובדים משירות בתי הסוהר וממרכז "מעגלים".

משרד הבריאות, הרשויות
והשירותים החברתיים

מדינת ישראל

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

הנהלת שירות המבחן למבוגרים

סיכום

כפי שניתן לראות, בשנת 2016 התבססה, באופן משמעותי, עבודת המרכזים לשיקום מונע של עברייני מין בקהילה מכוח החוק, ברמות מוגנות וברמות אינטנסיביות שונות, בהתאם לרמות המסוכנות, לאפיונים ולצרכים הטיפולים השונים של עברייני המין בקהילה.

במהלך שנה זו, שולבו במרכזים אלה יותר ויותר עברייני מין, בפיקוח, ברישוי ובמימון מלא של משרד הרווחה.

יודגש, כי לכל עברייני מין המעוניין בטיפול ונמצא מתאים, נבנית **תכנית טיפולית אישית**, המותאמת לרמת המסוכנות שלו, לצרכיו, למאפייניו האישיים והתרבותיים וליכולותיו, אשר יכולה לכלול מספר מרכיבים שונים, כגון, טיפול קבוצתי, פרטני ומשולב, ברמות אינטנסיביות שונות.

הבשורה המשמעותית בימים אלה, היא ההיערכות האינטנסיבית לפתיחתן של מסגרות חוץ ביתיות ייחודיות:

- מסגרת לעברייני מין עם אינטליגנציה גבולית, ליקויי למידה, קשיי תפקוד והסתגלות וכן אוטיסטים בתפקוד גבוה (בשיתוף עם אגף השיקום והשירות לטיפול באדם עם אוטיזם במשרדנו);
- מסגרת חוץ ביתית לעברייני מין מכורים לסמים או לאלכוהול (בשיתוף עם השירות להתמכרויות במשרדנו).

מדובר במודלים חדשניים וייחודיים ביותר, אשר מחייבים שיתופי פעולה הדוקים ומתמשכים בין השירותים השונים, ומהווים אתגר מקצועי משמעותי.

כאמור, שתי המסגרות הללו אמורות להיפתח במהלך השבועות הקרובים. אליהן יתווספו גם מרכזים נוספים לטיפול ייעודי בלבד.

עם הקמתם של מודלים ייחודיים אלה, יושלם כל המערך השיקומי שתוכנן במסגרת החוק, ונוכל לבחון צרכים ייחודיים נוספים שיעלו.

במקביל, ממשיכים תהליכי ההכשרה של עובדים נוספים לעבודה במסגרת החוק, וכן ממשיכים שיתופי הפעולה הטובים בין הגורמים במשרדי הממשלה השונים סביב יישום החוק, על מרכיביו השונים. פירותיהם של שיתופי פעולה אלה ניכרים בעבודה היום-יומית.

בברכה,

גליה ניב

ממונה על הרישוי לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע ע.מ.

שירות המבחן למבוגרים

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים